



CHRONICLE

WWW.STUDENTSUMMIT.CZ

15. PROSINCE 2012

2/XVIII

Téma vydání:
Nezaměstnanost

4

Jak napsat
stanovisko

7

Co přinesla
kauza Watergate

13

Kristián Léko

šéfredaktor Chronicle



Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

rok 2012 pomalu končí a v předvánoční atmosféře vás vítám na druhém přípravném setkání Pražského studentského summitu. Spolu s celým přípravným týmem doufám a věřím, že se vám minulé setkání líbilo a splnilo očekávání, která jste do tohoto projektu vkládali. Rádi bychom účastníkům poděkovali za aktivní přístup a hojnou účast. Necht' vám elán vydrží až do konce, vždyť naše společná cesta teprve začala! Řádné číslo novin Chronicle se vám dostává do rukou již podruhé. V tomto ročníku jsme se rozhodli pro systém stabilních rubrik, v nichž vám poskytneme zajímavé informace jak o dění na Summitu, tak různě po světě. Naučíte se tak základy mezinárodního práva a dozvíte se o zajímavých možnostech, jak se na střední škole dostat do světa. Budete také překvapeni, kterak mohou novináři zahýbat s politikou. Jádrem každého vydání je ovšem jeho ústřední téma, kterému se věnuje část textů. Tentokrát je tématem nezaměstnanost a jsme velmi rádi, že nám rozhovory poskytl významný český sociolog Jan Keller (cestovali jsme za ním až do daleké Ostravy) a ekonomický expert Radek Špicar. Oba pojmenovávají problémy s nezaměstnaností v České republice. Za pozornost stojí také reportáž přímo z Andalusie, španělského regionu krutě zmítaného nezaměstnaností. Přeji vám, abyste si dnešní workshop užili a abyste se v tomto vydání Chronicle dozvěděli něco nového a zajímavého. A jelikož se kvapem blíží vánoční svátky, rád bych vám popřál jejich klidné prožití a těším se na viděnou v roce 2013!

Hodně zdarů a pěkné čtení přeje

Jan Keller o nezaměstnanosti



tyden.cz

Současná doba posouvá čím dál více do popředí sociální otázky. Profesor sociologie Jan Keller se kromě dějin klasické sociologie odborně zabývá také proměnami sociální struktury dnešní společnosti. Ta podle něj od pouhé nerovnosti přešla k naprosté nesouměřitelnosti. V rozhovoru jsme se ovšem dotkli i řady jiných témat – nezaměstnanosti, perspektivy mladých lidí či protestních hnutí.

Lidé dnes protestují po celém světě. Vidět bylo hnutí Occupy, bouří se jižní Evropa, u nás rezonovala Holešovská výzva. Je to jen nespokojenost se současným stavem či protest proti celému systému?

Ve hře je více faktorů, ale jde především o to, že lidé po celém světě ztrácejí důvěru v politické strany. Již v 60. letech vznikaly studie o „mlčící většině“, tedy voličích, kteří se nenamáhají chodit k volbám.

» pokračování na str. 4

Nemáme práci? Mañana...



archiv Z. P.

„Mám rád práci, přímo mě fascinuje. Vydržím celé hodiny sedět a dívat se na ni,“ řekl spisovatel Jerome Klapka Jerome. Tento výrok přitom dokonale charakterizuje atmosféru, v níž se momentálně nachází samý jih Španělska. Přímo z místa nám přibližuje situaci členka přípravného týmu Zuzana Procházková, která je v současné době na studijním pobytu na univerzitě v Cádizu.

Andalusie je nejlidnatějším regionem Španělska. Je tu také největší míra nezaměstnanosti v zemi. Mezi

lety 2011 a 2012 stoupla o téměř 12 % a v současnosti je v Andalusii bez práce téměř » pokračování na str. 5

OBSAH

- 2 Úhel pohledu
- 3 Hosté II. workshopu
Rychlokurz
mezinárodního práva:
Zásady a principy
- 4 Nezaměstnanost
Rozhovor: Jan Keller
- 5 Reportáž z Andalusie
Rozhovor:
Radek Špicar
- 6 **Ekonomika :**
Technologiemi proti
nezaměstnanosti
Delegátský duel
- 7 Jak napsat stanovisko
- 8 Model OSN
- 11 Model NATO
Model EU
- 12 **Komentář:**
Prezidentské volby v USA
a zahraniční politika
Zaostřeno na:
Jižní Evropa
- 13 **Velké kauzy žurnalistiky:**
Kauza Watergate
- 14 **Letem světem:**
Rok na střední škole
v Michiganu
Na okraji světa:
Pitcairnovy ostrovy

TIRÁŽ

CHRONICLE, noviny Pražského studentského summitu, registrováno MK ČR E 16149, vydává ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁZKY – Žitná 27, 110 00 Praha 1; tel.: 224 813 460; www.amo.cz / www.studentsummit.cz, e-mail: info@amo.cz / summit@amo.cz; šéfredaktor: Kristián Léko, tel.: 604 367 456, e-mail: chronicle@amo.cz; zástupkyně šéfredaktora: Šárka Ošťádalová; redakce: Martina Brázdová, Laura Havlová, Matouš Hruška, Iveta Moravcová, Zuzana Procházková, Barbora Obračajová, Jan Pivoda, Thu Thuy Truong, Lenka Vavrošová, Iveta Zetochová; fotografie: Martin Kalfař, Klára Procházková, Matuš Škorík, Michal Janata, Karel Havlík; technická spolupráce: Michal Long. Prezentované názory nemusí vyjadřovat stanovisko redakce (vydavatele).

Úhel pohledu

1. Který kandidát na prezidenta ČR si získal vaše sympatie a z jakého důvodu?

2. Co očekáváte od amerického prezidenta Baracka Obamy v jeho druhém funkčním období?



TOMÁŠ OPAT
Model OSN

1. Každý z kandidátů má své pro a proti. Nejsympatičtější a názorově nejbližší je mi určitě pan Přemysl Sobotka. Líbí se mi na něm především jeho střízlivý pohled na světové a domácí dění, ale také jeho reprezentativní vystupování, které je podle mě pro prezidenta České republiky to hlavní.

2. Od Baracka Obamy očekávám především snahu pomoci Spojeným státům obnovit svou reputaci mocnosti, která bojuje za svobodu a demokracii po celém světě. Jelikož je to jeho poslední funkční období, myslím, že se bude snažit prosadit i nějaká radikálnější a třeba i nepopulární rozhodnutí. Zda se mu to povede, to už je kvůli převážně republikánskému složení parlamentu jiná otázka.



JAN PAPIJANOVSKÝ
Model OSN

1. Můj kandidát na prezidenta je Jiří Dienstbier, protože souhlasím s jeho politickými názory. Za stejně důležité ale považuji i to, že nejde o žádného vysloužilého matadora, nýbrž o mladého člověka, který není zatížen starými schémata myšlení a hlavně nebyl členem komunistické strany.

2. Předpokládám spíše kontinuitu, neboť k té druhé období je. Konkrétně očekávám podporu energetické soběstačnosti, ať už skrze investice do obnovitelných zdrojů nebo těžby břidlicového plynu. Dále bude pokračovat přesun těžišť zahraniční politiky do Asie. V domácí politice čekám snahu přejít od Ameriky velkých korporací

a příjmových rozdílů k Americe drobného a středního podnikání, silné střední třídy a technologických inovací.



SLÁVKA HUSTÁKOVÁ
Model EU

1. Musím přiznat, že ačkoliv početní výběr je více než dostačující, měla jsem značnou potíž vybrat si někoho, koho bych chtěla volit. Český prezident musí být především zkušená a důvěryhodná osobnost, schopná zemi reprezentovat. Podle mého tohle splňuje Zuzana Roithová, toho času poslankyně Evropského parlamentu.

2. Jsem toho názoru, že Barack Obama již v minulém období přislíbil úžasné věci a teď dostal novou šanci a více času, aby je vyplnil. Uvidíme, jak si s touto úlohou poradí. Já osobně doufám, že se spíše místo zahraničních záležitostí zaměří na vnitrostátní problémy země.



LAUREEN HÖLLGEOVÁ
Model NATO

1. Musím přiznat, že ještě nejsem rozhodnutá, komu dám svůj hlas. Žádný z kandidátů mě doposud nedokázal úplně přesvědčit. Nejvíce ale fandím Miloši Zemanovi. Věřím, že v parlamentní republice, kde je pravomoc prezidenta velmi omezená, je důležité, aby prezident byl morální autoritou. Dle mého názoru jí Zeman být může, protože jako jediný kandidát má potřebné charisma. Od jeho zvolení mě však odrazuje jeho minulost, konkrétně opoziční smlouva.

2. Mám pocit, že Barack Obama má ve zvyku spíše slibovat, než činit. Nicméně doufám, že udrží hospodářský růst, jenž se mu po krizi podařil nastartovat. Čekám ještě větší ztrátu zájmu o Evropu a redukci zásahů do politiky jiných států. Ocenila bych, kdyby prosadil omezení držení zbraní. Každopádně nepředpokládám, že v jeho druhém funkčním období dojde k výrazným změnám oproti tomu prvnímu.

Hosté II. workshopu

Panelová diskuze: nezaměstnanost mladých



ERIK BEST

Profesí novinář, narozený ve Spojených státech. V České republice žije od roku 1991. Vystudoval politologii na Georgetown University, ruštinu na Middlebury College a v roce 1987 získal titul MBA na University of North Carolina at Chapel Hill. Vydává zpravodajský bulletin Fleet Sheet.

vysocina-news.cz



TOMÁŠ ERVÍN DOMBROVSKÝ

Pracuje ve společnosti LMC, jako tiskový mluvčí, kromě toho se specializuje na analýzu dat a témat klíčových pro rozvoj tuzemského pracovního trhu a jeho hlubší propojování se vzdělávacím systémem. Má zkušenosti s působením na pozici reportéra a redaktora v českých médiích a byl tiskovým mluvčím ministerstva dopravy ČR.

linkedin.com



LUKÁŠ MAŠEK

Pracuje v Komerční bance jako specialista personálního marketingu. K jeho hlavním pracovním činnostem, kromě vnitřního a vnějšího personálního marketingu, patří také komunikace a spolupráce se studentskými organizacemi, vysokými školami a jejich studenty. Má dlouhodobou zkušenost v práci v oblasti lidských zdrojů.

archiv L. M.



VLADISLAV FLEK

Český ekonom vyučující na Metropolitní univerzitě v Praze a Institutu ekonomických studií FSV UK. Především se odborně zabývá přechodem národních měn na euro a problematikou českého trhu práce. V letech 2007 až 2011 působil jako vedoucí Organizačního výboru Národní koordinační skupiny pro zavedení eura v ČR.

ies.fsv.cuni



JAN MICHAL

Vedoucí Zastoupení Evropské komise v ČR. Má dlouhodobé zkušenosti s diplomacií, působil jako diplomat v Nizozemsku a při OSN v New Yorku, byl ředitelem oboru OSN ministerstva zahraničních věcí. Od srpna 2009 působil v Generálním sekretariátu EK jako poradce ředitele pro vztahy s Radou, kde měl na starosti agendu akcí G8/G20.

europe-direct.cz

RYCHLOKURZ MEZINÁRODNÍHO PRÁVA

O základních kamenech a klíčových zásadách

Jsou si všechny státy rovné? Může existovat pravidlo, které bude platit i na stát, který jeho existenci nikdy neodsouhlasil? A jak to vlastně je s tou suverenitou a zasahováním do vnitřních záležitostí státu? To vše se dozvíte v druhém dílu našeho rychlokurzu.

Klasik pravil, že všechny cesty vedou do Říma. A nás v úvodu položené otázky zase nezavedou nikam jinam, než k jednomu ze základních kamenů mezinárodního práva veřejného (MPV), takzvaným kogentním normám. Potažmo také k jeho hlavním principům a zásadám. Pojdme se jim podívat na zoubek.

ABSOLUTNÍ NORMY

V prvním díle našeho rychlokurzu jsme již kogentní normy zmínili, a to jako pravidla, která jsou absolutní a od nichž není možné se odchýlit. Představují stěžejní a základní normy MPV, které jsou státy povinny dodržovat za všech okolností. I proto se jim někdy také říká normy absolutní. Žádný stát na světě tak nemůže uzavřít s jiným státem

smlouvu, jejíž obsah by kogentní normě odporoval.

JAK JE TO S TOU ROVNOSTÍ?

Kogentní normy jsou úzce provázány s dalším důležitým pilířem MPV, a sice jeho základními principy a zásadami. Naprostá většina z nich totiž má kogentní charakter. Ostatně, těžko by základní zásadou mohlo být pravidlo, jež by se vztahovalo jen na hrstku států. Zásad MPV známe mnoho. Jaké jsou ty neklíčovější?

Zásada svrchované rovnosti – Všechny státy jsou si rovné, jsou na svém území suverénní a ostatní státy mají povinnost respektovat jejich politickou nezávislost. Tedy, žádný stát není (alespoň po právní stránce) nadřazen ostatním.

Zásada nevměšování se do vnitřních záležitostí státu – Je přísně zakázáno vměšovat se do vnitřních záležitostí ostatních států. S trochou nadsázky můžeme říci, že každý má povoleno „hrát si pouze na svém vlastním pískovišti“. Tato zásada se vztahuje jak na fyzické zasahování (např. neoprávněný vstup na cizí území), tak i na všechny jiné formy vměšování se, které by narušovaly hospodářskou, politickou či kulturní nezávislost daného státu.

Zásada zákazu použití síly a hrozby silou – Zcela klíčová zásada, jež striktně zakazuje použití síly mezi státy či použití samotné hrozby silou. Jedinými výjimkami z tohoto pravidla jsou akce schválené Radou bezpečnosti dle čl. 42 Charty OSN či případy, kdy je stát napaden a využije svého práva na sebeobranu (dle čl. 51 Charty OSN).

Zmínit ještě lze zásadu pokojného urovnávání sporů či zásadu poctivého dodržování závazků. Na další zajímavé otázky mezinárodního práva se podíváme v příštím díle.

ŠÁRKA OŠTÁDALOVÁ

TÉMA VYDÁNÍ: NEZAMĚŠTNANOST

Jan Keller o nezaměstnanosti



Nezaměstnanost je problém v periferních regionech, říká Jan Keller.

archiv

» pokračování ze str. 1

Známé je heslo pařížských studentů z roku 1968, že pokud by volby mohly něco změnit, už dávno by je zakázali. Řada lidí má pocit, že politické strany už řeší pouze vlastní problémy a zabezpečení svých vrcholných představitelů a o skutečné problémy svých zemí se tolik nezajímají.

Mohou v ČR v blízké době vypuknout vážné sociální nepokoje?

Kdybych byl politik, tak bych musel říct, že to sice rozhodně nepředpokládám, ale nemohu to ani vyloučit. Myslím si ale, že sociální nepokoje u nás určitě nezačnou. Mohly by vypuknout jedině tehdy, pokud by začaly v sousedních zemích. Pokud u nás dojde k nepokojům, budou mít podobu transparentů s heslem „Nechceme být poslední“.

Co obecně znamená nezaměstnanost pro naši republiku?

Obecně máme relativně nízkou míru nezaměstnanosti a relativně rozvinutý trh ilegální práce, kvůli němuž nemá většina nezaměstnaných výraznější existenční problémy. Celorepublikově je bez práce asi 10 % lidí, což je legrace oproti zemím jako

Španělsko nebo Řecko. Legrací to ovšem přestává být v periferních oblastech jako Karvinsku či Třinecku, kde se o jedno pracovní místo uchází přes 40 lidí. Tito lidé se navíc nemohou vystěhovat, protože nemají šanci byt v takovéto lokalitě prodat. Lokálně tedy jde o velký problém, kvůli kterému je také Morava a severní Čechy radikálněji než Praha a střední či jižní Čechy.

Jak vypadá sociální struktura nezaměstnaných?

Nejméně nezaměstnaných najdete v kategorii mužů mezi 30 a 50 lety, kteří svým výdělkem zaopatřují své rodiny. Tito lidé práci seženou, ať to stojí, co to stojí. Nejpočetnější kategorií nezaměstnaných jsou maminky po mateřské dovolené, mladí lidé bez praxe, zdravotně handicapovaní a lidé

JAN KELLER

Vystudoval dějepis a sociologii na brněnské filosofické fakultě, je profesorem na Ostravské univerzitě. Je autorem řady knih o dějinách sociologie či sociálních problémech dnešní společnosti. Působí též jako publicista, přispívá zejména do deníku Právo.

v předdůchodovém věku. Tyto skupiny ovšem zpravidla mají nějakou ochranu – mladí mají oporu v rodičích, mladé matky v manželech a handicapovaní mají nárok na sociální dávky. Citlivé jádro domácností, závislých na výdělku otce rodiny, je nezaměstnaností relativně málo dotčené, navíc jen v periferních oblastech.

Mladí jsou tedy jednou z rizikových skupin. Přesto se zdá, že nezaměstnanost mladých je zásadním problémem spíše v jižní Evropě, kdežto v ČR se s potížemi při hledání práce potýkají spíše lidé nad 50 let, kteří jsou vzdělaní v upadajících oborech. Jak to vidíte?

Je pravdou, že nezaměstnanost je – podobně jako řada dalších sociálních problémů – do značné míry generačním problémem. Dnes existují tři typické generace. První generací jsou tito starší lidé, kteří ovšem mohou jít do předčasného důchodu a často mají zajištěné bydlení. Druhou skupinou jsou mladí lidé, kteří se narodili kolem roku 1989 a dnes nastupují na trh práce nebo dokončují vysokou školu. Tato generace podle mě, i když bych se rád pletl, splňuje řadu rysů tzv. ztracené generace. Nad nimi je totiž velmi silná generace – lidé, kterým bylo v roce 1989 patnáct až pětadvacet let a kteří byli ve správný čas na správném místě. Proti nim totiž stáli starší lidé s výrazně nižším vzděláním, takže mohli obsadit ty nejlukrativnější posty jak ve veřejném, tak soukromém sektoru. Dnes jim je kolem 45 let, ze statistického místa tedy mohou tyto lukrativní posty blokovat dalších 20 let. Dnešní dvacátníci tedy budou čekat do roku 2035 na to, až jim starší generace uvolní místo. Jenže v té době už budou mít smůlu, protože budou staří a neperspektivní z hlediska trhu práce!

KRISTIÁN LÉKO
VOJTĚCH BAHENSKÝ

ČTENÍ K TÉMATU **TŘI SOCIÁLNÍ SVĚTY**

Jan Keller

Nakladatelství Slon, 214 stran

Práce významného českého sociologa se zabývá proměnami sociální struktury naší společnosti, kterou nazývá společností postindustriální. Hájí tezi, že společnost přechází od pouhé nerovnosti k naprosté nesouměřitelnosti. Tuto tezi dokládá na řadě údajů a příkladů a sleduje procesy, které tuto proměnu způsobují. Podává charakteristiku tří sociálních světů – elit, středních vrstev a „deklasovaných“.

PERSPEKTIVY GLOBALIZACE

Václav Mezřický (ed.)

Nakladatelství Portál, 232 stran

Kolektiv autorů se v této knize snaží zmapovat situaci světa po ekonomickém kolapsu a odhadnout perspektivy dalšího vývoje. Bez termínu globalizace dnešní svět charakterizovat snad ani nejde. Zcela jinak ji přitom chápou vzdělanci na univerzitách, novináři či radikálové na protestních shromážděních. Co vlastně globalizace znamená? Kniha obsahuje též kapitoly o sociálních a ekonomických problémech dnešního světa.

NÁVRAT EKONOMICKÉ KRIZE

Paul Krugman

Nakladatelství Vyšehrad, 192 stran

Známý americký ekonom upozorňoval na možná úskalí stávajícího vývoje ekonomiky ještě před propuknutím finanční krize z roku 2008. V této knize se ohlíží za hospodářskými krizemi 20. století. Poslední z krizí chápe Krugman jako logické vyústění určitých tendencí, jejichž princip bylo už dříve možno pozorovat na lokálních hospodářských krizích – v Mexiku 80. let či Japonsku 90. let.

Nemáme práci? Mañana...

» pokračování ze str. 1

35 % ekonomicky aktivního obyvatelstva. Region se topí v dluzích a pokouší se chyt-nout stěbla v podobě miliard eur od cent-rální vlády. Španělští studenti svorně tvrdí, že sehnat práci při studiu je mnohem těžší než dříve. Ono ani není divu, když v silně tu-ristické oblasti ovládají mladí lidé jakýkoliv cizí jazyk jen ojedinele. Zatímco španělská mládež nemůže sehnat práci, cizí studenti programu Erasmus na místních univerzitách o přivýdělek nouzi nemají. „Pracuji ve zdej-ším baru. Dostal jsem práci v prvním pod-niku, kde jsem se byl zeptat,“ říká Jordan, francouzský student ekonomie.

CHYBĚJÍCÍ PRŮMYSL

Andalusie má velké problémy s nezaměst-naností po celá desetiletí. Důvodem je pře-devším nedostatečná podpora průmyslu v regionu. Mladí Andalusané, opouštějící brány vysokých škol, nenacházejí uplatnění ve svém oboru. V jiném oboru pak uplatnění

najdou jen těžko, chybí jim totiž příslušná kvalifikace.

„Tady je téměř nemožné najít si práci v oboru. Většina mladých se proto stěhuje do velkých měst jako je Madrid a Bar-celona, uvádí Miguel, student telekomu-nikační techniky. Mnoho studentů také zvažuje možnost vycestovat za prací do jiných zemí Evropské unie. Tímto příkladem je i sedmadvacetiletá Emma, vystudovaná mikrobioložka. V Madridu našla práci leda v obchodu s oděvy, dnes se proto pokouší najít si práci v Německu.

POLITICKÁ KORUPCE

Dalším kamenem úrazu je korupce politické elity, která mnohdy utrácí peníze na zbytečná opatření, která nezaměstnanost většinou ani neřeší. Při rozhodování o některých projektech stál podle všeho rozum zcela stranou. Příkladem budiž výše stipendií přidělova-ných španělským studentům vyjíždějícím na Erasmus. „Ve školním roce 2010/2011 jsem

byl na Erasmu v Polsku. Dostal jsem dotaci přes 900 eur na měsíc, uvádí José, aktuálně bez práce. Pro srovnání – český student do-stane při cestě na Erasmus do Polska zhruba 300 eur na měsíc.

CHABÁ PRACOVNÍ MORÁLKA

Před pěti lety uzavřela společnost Delphi svůj provoz v městě Puerto Real poblíž Cádizu. Důvodem byla drahá pracovní síla a nízká rentabilita podniku. Společnost místní pracovníky údajně označila za „velmi po-hodlné“. Šest set bývalých zaměstnanců této firmy ani po pěti letech nemůže najít práci.

Mé zkušenosti po prvních měsících života v Andalusii jsou v pohledu na pracovní nasa-zení místních lidí spíše negativní. Vytvoření bankovního účtu mi zde trvalo neuvěřitel-ných čtrnáct dní! Lidé zde mají jiné pracovní tempo a neustále ze všech stran slyšíte po-věstné „mañana, mañana (to počká)“.

ZUZANA PROCHÁZKOVÁ

Radek Špicar o trendech nezaměstnanosti v ČR

Současný ředitel pražské pobočky Aspen Institutu a viceprezident Svazu průmyslu a dopravy ČR s námi hovořil o nezaměstnanosti v České republice.

Odlisuje se nezaměstnanost v ČR od ostatních evropských zemí?

Naštěstí nepatří k nejvyšším v Ev-ropě. Problémem je však tzv. dlouhodobá nezaměstnanost v jednotlivých regionech, kterou se nám stále nedaří řešit. Důvodem je nepotkávající se nabídka absolventů na trhu práce s poptávkou zaměstnavatelů, nízká mobilita pracovní síly či malé rozšíření al-ternativních forem pracovních úvazků, jako jsou částečné úvazky, sdílení pracovních míst či práce z domova.

Do jaké míry je nezaměstnanost v ČR dílem celosvětového fenoménu způsobeného krizí a do jaké důsledkem chování českých žadatelů o práci a zaměstnavatelů?

Česká ekonomika je třetí nejotevřenější ekonomikou na světě a je zcela závislá na exportu. Ať už se na zahraničních trzích odehraje cokoli, má to enormní vliv na naši ekonomiku, trh práce i ochotu firem nabírat nové zaměstnance. Ovlivnit své šance však může každý skrze výběr studijního oboru, ja-zykovou vybavenost, ochotu stěhovat se za prací či pracovat pro svoji firmu v zahraničí.

Mohou k zlepšení trendů nezaměstnanosti pomoci mezinárodní organizace?

Určitě mohou. Důležité jsou jejich analýzy jednotlivých trhů práce včetně popisů slabých a silných stránek těchto trhů. Význam má i propagace tzv. best practices z jednotli-

vých zemí, které lze poté využít i jinde.

A co EU? Máme u ní hledat řešení či spíše příčiny nezaměstnanosti v ČR?

EU sice přispívá k odlivu pracovních míst z Evropy, ale také k vytváření nových pra-

fikovanou pracovní sílu ze zahraničí. V ČR však chybí špičkoví a vysoce kvalifikovaní absolventi technických oborů, které musí firmy hledat v zahraničí.

Nedávno jste uvedl, že rysem českého vy-sokého školství se stala kvantita, nikoliv kvalita. Jak bojovat s nezaměstnaností ab-solventů vysokých škol a jaké kroky může podniknout stát?



Stát by neměl regulovat, kdo má co studovat, říká Radek Špicar.

archiv

covních míst. Jejich počet však často snižuje přehnaná bruselská regulace jednotlivých od-větví. Velký prostor pro zlepšení je i v oblasti liberalizace vnitřního trhu EU.

Cizinci žijící v ČR prý berou Čechům práci. Mají imigranti opravdu tak velký vliv na nezaměstnanost?

Bez cizích pracovních sil se v budoucnu neobejdeme. Češi totiž často nejsou ochotni pracovat za mzdu, která je pro dané odvětví typická. To nutí firmy importovat nekvali-

Stát by neměl regulovat, co má kdo studo-vat. Měl by však poskytovat informace, které by studentům umožnily se o své budoucí ka-riéře kvalifikovaně rozhodnout: uplatnitel-nost absolventů jednotlivých oborů na trhu práce a výši jejich průměrných platů. Tyto informace by mohly studenty vést k většímu zájmu o obory, které ekonomika opravdu po-třebuje, a to na úkor těch zbytečných, o které je u nás však stále enormní zájem.

IVETA MORAVCOVÁ

EKONOMIKA

Technologiemi proti nezaměstnanosti?

Svět, a zejména Evropa, si dělá starosti se stále neklesající mírou nezaměstnanosti. Existuje názor, že technologický pokrok lidem bere práci a mladí lidé jsou příliš kvalifikovaní na to, aby vykonávali manuální práci. Jedná se však toliko o mýtus, který se v tomto textu pokusíme konfrontovat s ekonomickou realitou.



blog.astutesolutions.com

Za vhodný nástroj k řešení nezaměstnanosti bývá považována podpora nových technologií dle prostého řetězce: technologie způsobí růst produktivity, ten povede k zrychlení růstu HDP a to k nižší nezaměstnanosti. Na první pohled nelze najít logickou skulinu. Podpora produktivity na-

stává s pokrokem v technologiích a je většínou v kladném vztahu s růstem HDP a tzv. Okunovo pravidlo, podle něhož nezaměstnanost klesá lineárně s růstem ekonomiky, patří k těm lépe fungujícím empirickým vztahům v ekonomii.

PROČ MODEL NEFUNGUJE

Problém je, že mnohé země se tímto schématem řídí řadu let bez viditelného úspěchu. Francie, Itálie či Španělsko desetiletí podporují „znalostní ekonomiku“, „zavádění inovací“ či „sofistikovanou výrobu“ a Japonsko, jehož nezaměstnanost neklesá více jak 20 let při fantastickém technologickém pokroku, se zdá být varovným příkladem. Znamená to, že měl pravdu Ned Ludd, jehož hnutí v průběhu 19. století rozbíjelo stroje, aby nebraly dělníkům práci, a ekonomové počátku průmyslové éry, kteří věštili masovou nezaměstnanost způsobenou technologiemi? Jistěže ne. Dvě století inovací přinesla rostoucí životní úroveň bez masové nezaměstnanosti a lidé v technologicky pokročilejších částech světa pracují mnohem méně za mnohem více peněz.

Kdykoliv v historii některé odvětví masivně propouštělo v důsledku technologií, objevilo se jiné, které propuštěné pracovníky přijímalo. Ekonomiky jsou schopny ohromné flexibility při pohlcování dopadů změn, ale popsaný efekt není rovnoměrný – nastává v některých odvětvích více než v jiných, ne-

nahrazuje zaniklá místa přes noc a opomíjí kvalifikaci pracovníků likvidovaného odvětví.

PŘELÉVÁNÍ PRACOVNÍKŮ

Nezaměstnaný automechanik z Detroitu může být schopen se rekvalifikovat na nemocniční technika – otázka je, zda bude po letech hrlosti ochoten touto změnou projít. V době masového vysokého školství je pro řadu absolventů nepředstavitelné po dostudování změnit svou kvalifikaci. Odborově organizovaní pracovníci jsou na tom s minimální ochotou ke změně stejně.

Věc má ale ještě jeden háček. Pro tvorbu nových pracovních míst nahrazujících zaniklá totiž nesmí existovat překážky, které brání nastolení rovnováhy na pracovním trhu. Například boom obchodování na internetu dnes vede k zániku míst v maloobchodě bez vzniku nové alternativy. V kombinaci vysokých odvodů a minimálních mezd je přirozené, že se firmy snaží v maximální míře automatizovat výrobu bez nábory zaměstnanců. Nárůst produktivity tak většinou nepřispívá k tvorbě pracovních míst – to je přesně problém, kterému čelí Obama administrativa, jež chtěla podpořit růst HDP formou podpory investic do technologií. Samotný HDP narostl, ale nikoliv v USA, ale v Číně a Mexiku.

I když je technologická změna stále rychlejší, nic neukazuje na masivní pokles nezaměstnanosti – k tomu je potřeba liberální pracovní trh, samotný technologický pokrok to nedokáže. Odvozovat zkušenost z předchozích dvou staletí na příští dvě staletí je ošidné, ale kombinace technologií a liberálního trhu práce dosud vždy zafungovala.

TOMÁŠ KONEČNÝ

DELEGÁTSKÝ DUEL



Jan Blahník
DELEGÁT EGYPŤA

Jak by se měla OSN stavět k problému nezaměstnanosti mladých a jak ve věci postupuje váš stát?

Nezaměstnanost mladých představuje celosvětový problém. Jak na něj pohlíží delegát Egypta, v jehož zemi jde o vsutku ožehavou otázku, a jak delegátka Jižní Koreje, kde naopak nezaměstnanost takřka neznají?



Tereza Jandová
DELEGÁTKA JIŽNÍ KOREJE

Egypt by měl více expandovat do Evropy, nabízet na starém kontinentu své pracovní síly. Začít spolupracovat s tamějšími prosperujícími firmami, aby nezaměstnanost mladých lidí klesla či zcela vymizela. Státy subsaharské Afriky produkují velké množství absolventů vysokých škol a měly by být schopny pro ně najít uplatnění na trhu. Konkrétně v Egyptě příliš příležitostí pro čerstvé absolventy není, proto je důležitá spolupráce s dalšími státy. OSN by se tímto problémem měla určitě zabývat, pomáhat zemím, které na tom nejsou se zaměstnaností mladých dobře. V případě subsaharské Afriky by měly ostatní státy vzít na vědomí, že to již není zaostalá oblast, naopak, že státy prošly velkým vývojem a mají co nabídnout.

Jižní Korea nezaměstnanost takřka nezná, jde jen o okrajový problém. Díky strážlivému školství a jeho spolupráci s různými tuzemskými organizacemi a firmami již během studia (například ve formě stáží) nečiní absolventům žádný problém najít po ukončení školy uplatnění na trhu práce. Tím se výrazně snižuje riziko vysoké nezaměstnanosti mladých lidí. Co se ostatních zemí týče, OSN by se měla snažit zefektivnit vzdělávací systém zejména v problematických oblastech, a tím docílit navýšení lidského kapitálu a usnadnit absolventům vstup do zaměstnání. Rozhodně by nemělo docházet k jakékoliv pracovní diskriminaci a mladí lidé ve všech zemích OSN by měli mít šanci najít uplatnění.

Jak napsat skvělé stanovisko

Stanovisko shrnuje priority vašeho státu pro daný bod agendy. Vyjadřuje názor státu na věc a navrhuje řešení problému. Jeho tvorba je neoddelitelnou součástí práce delegáta ve většině orgánů a Modelů na Summitu. Někteří z vás si už i vyzkoušeli, jak se takový text vyrábí. Víte tedy, že dobré stanovisko vyžaduje pečlivou přípravu.

Vzpomínáte si na první delegátské příkázání? Víím, o čem se mluví. Začněte příslušným backgroundem. Zjistěte, o čem běží, proč se o tom mluví a kde můžete získat další informace. Dále zjistěte, co si o tom všem myslí váš stát. Kde hledat? Zkuste si projít stránky jeho vlády, nahlédněte do oficiálních zdrojů příslušné organizace. Při troše štěstí tam lze najít takové poklady, jako jsou záznamy z jednání či informace o hlasování nad konkrétními dokumenty. Na našem webu také naleznete řadu zajímavých informačních zdrojů, které by neměly uniknout vaší pozornosti.

BUĎTE KONSTRUKTIVNÍ

Rozhodně nezůstávejte u pouhého výčtu faktů. Buďte konstruktivní. O problému přemýšlejte a pokuste se navrhnout řešení. Vaše názory však prokládejte vhodnou argumentací. Proč si to myslíte? Proč by to mělo být tak a ne jinak? Proč chcete podpořit zrovna toto? Přemýšlejte nad tím, co si asi myslí vaši oponenti. Jakou zvolíte strategii?

Občas se stane, že k dané otázce nenajdete nic. Data nejsou k nalezení, nebo je to vašemu státu jedno. To do stanoviska ale napsat nemůžete, že? Buď si tedy můžete něco vymyslet, nebo můžete zapojit i svou kreativní hemisféru a podívat se na věc z ji-

ného úhlu pohledu. Jaké jsou obecně naše zahraniční priority? S kým udržujeme silné ekonomické a diplomatické vazby? Když nemáme vlastní názor, koho můžeme podpořit?

DODRŽUJTE STRUKTURU

Zpráva o stanovisku má určitou formu. Ta má svůj účel, proto není rozumné ji ignorovat. V případě orgánů Modelu OSN slouží struktura k tomu, abyste si plně uvědomili, co skutečně chcete prosazovat a abyste dokázali tyto důvody vhodně obhájit během projevu. WTO zase klade důraz na konstruktivnost a struktura pomáhá jasně vymezit nejdůležitější aspekty pro daný stát. Model Evropské unie šikovně vyřešil formální stránku tím, že sepisuje dokumenty dva – jeden tajný a druhý veřejný. Nepodceňte ani citování literatury podle požadované normy. V životě se s tím ještě mnohokrát setkáte a vyplatí se umět to.

Respektování formy vám pomůže dosáhnout kýženého výsledku. Vy si lépe uvědomíte, co chcete a ostatní snáze pochopí, co se jim snažíte říct. To je dobrý začátek, ne?

PŘÍPRAVA NA BUDOUCNOST

K čemu tedy stanovisko slouží? Je to vlastně veškerá delegátská práce na papíře. Můžete z něho vycházet při psaní projevu



clevermarketer.com

či jednotlivé body zahrnout do připravovaného návrhu dokumentu, který budete v orgánu přijímat. Je to vizitka toho, jak umíte o dané otázce kriticky přemýšlet, pracovat s informačními zdroji a jakou volíte strategii. A tady se stanovisko stává něčím navíc, již nejde jen o pouhou pomůcku k jednání. Je to průprava pro veškerá vaše (nejen) písemná díla v budoucnosti. Nepodceňte přípravu, investujte do stanoviska více času a odnesete si víc, než jen dobrý pocit z prosazené rezoluce.

THU THUY TRUONG

BÝVALÍ ÚČASTNÍCI



archiv N. B.

NICOLE BRICHTOVÁ

Každý to známe. Ten pocit na prvním workshopu, kdy se na začátku více či méně bojíme promluvit ve společnosti starších, zkušenějších a především výřečnějších delegátů. Stejně tak i Nicole Brichtová, trojnásobná delegátka na Pražském studentském summitu, zažila nováčkovské strachy a musela se naučit s nimi bojovat. Krok za krokem se vypracovávala jako delegátka, učila se jasně formulovat své argumenty a postupně

získala i potřebnou sebedůvěru, tak nutnou pro vystupování před početným publikem. „Tyto schopnosti nyní využívám při studiu a jsem přesvědčena, že se mi budou hodit i v budoucnu bez ohledu na to, pro jakou kariéru se rozhodnu,“ říká Nicole.

Začínala jako delegátka Belgie v tehdy existující Komisi pro udržitelný rozvoj. Jenže záhy Nicole zlákal Model NATO, který byl tehdy ještě v plenkách. Nastoupila do jeho druhého ročníku jako delegátka Francie a okamžitě si oblíbila hned dva z nejvýraznějších znaků dané simulace. Šlo především o komornost Modelu, kdy se v malém počtu lidí ani nezkušený delegát neschová, a jednání jsou proto v tak malé skupince velice intenzivní. Někteří kolegové z projektu jsou s Nicole dodnes blízkými přáteli. Vedle velikosti a atmosféry také ocenila možnost jednat kompletně v anglickém

jazyce. Ve třetím ročníku již bojovala za Německo coby zkušený žralok s perfektní diplomatickou angličtinou.

Dnes tato dívka z Tachova studuje mezinárodní ekonomii na proslulé Georgetown University. Dle svých slov i za tuto úžasnou příležitost vděčí Pražskému studentskému summitu. Než se dostala do prostředí zapálených, ambiciózních a inspirativních středoškoláků, přišla do styku s těmi, kdo skutečně chtěli prestižní zahraniční univerzity studovat, pouze v amerických filmech. „Nebýt mé účasti na Summitu, určitě bych dnes nestudovala v zahraničí,“ říká Nicole. Strachy začínajícího delegáta nebyly jedinými překážkami, které se jí na dráze do Georgetownu povedly překonat. „Díky Summitu jsem získala odvalu vůbec se přihlásit,“ uzavírá Nicole Brichtová.

BARBORA OBRAČAJOVÁ

Rada bezpečnosti – UNSC



PROGRAM II. WORKSHOPU

- Práce s informacemi
- Prezentace: Situace na indickém subkontinentu – Kašmír
- Jednací řád
- Jednání: Konflikt v Sýrii

zkušení delegáti mít na pozoru a druhý workshop opravdu nepodcenit!

CO RADU NEMINE

V odpolední části se dnes delegáti mohou těšit především na hlavní téma, a to na vyhledávání informací a práci s nimi, což je aktivita, kterou budou mít možnost pilovat po celý zbytek ročníku. Také se budou muset popasovat s úvodem do druhého bodu agendy, věnujícímu se sporu o Kašmír, a první částí našeho seriálu o Jednacím rádu Rady bezpečnosti. Odměnou by delegátům mělo být jejich první jednání. Zatím bude regulované předsednictvem, které bude radit a komentovat, ale delegáti se jistě i tak dokáží patřičně vžít do role zástupců svého státu a vyjasnit si vzájemně stanoviska svých zemí na konflikt v Sýrii.

VOJTĚCH BAHENSKÝ

Během prvního workshopu se delegáti seznámili se základními informacemi o Radě bezpečnosti a prvním bodu agendy. Díky hře také dostali možnost poprvé otestovat své přesvědčovací a řečnické schopnosti. Příležitost využili beze zbytku. Ačkoliv hovořili sami za sebe – nikoliv za své státy – prokázali přítomní zástupci velmocí neústupnost, pro kterou jsou stálí členové Rady bezpečnosti nechvalně proslulí. Ani nestálí členové se ale nenechali zastrašit či zahanbit a předvedli taktéž velmi dobré výkony.

Po nesmiřitelnosti začátku se v závěru hry delegátům podařilo předsednictvo skoro zaskočit rychlostí, s jakou došly dvě závě-

rečné strany sporu k pragmatické dohodě. Úspěšné završení hry je nadějí na konstruktivní Radu bezpečnosti na XVIII. ročníku PSS, což by bylo spíše překvapením (byť velmi příjemným).

NERADNO PODCENIT

Po svižném, v lehcím duchu se nesoucím, I. workshopu budou dnes delegáti muset čelit předsedovi Rady, snažícímu se zachránit svou reputaci nevrleho, nemilosrdného a na delegáty tvrdého puntičkáře, kterou si na prvním workshopu přílišným chválením a pozitivním přístupem podle všeho dost pošramotil. A protože nováčci jsou stále ještě hájení, měli by se před ním především

Hospodářská a sociální rada – ECOSOC

PROGRAM II. WORKSHOPU

- Ekonomické okénko
- Minutový valčík
- Jak na projev?
- Jednání: Nezaměstnanost mladých
- Prezentace: Populační politika

Uplynulo již pětadvacet dní od chvíle, kdy se delegáti Hospodářské a sociální rady rozešli po prvním přípravném setkání. První workshop byl pro účastníky, kteří jsou z velké části nováčky na Summitu, uvedením do toho, co je čeká v následujících měsících. A co vše se tedy dozvěděli?

KROKODÝLÍ ŘEKA

Nejprve se delegáti navzájem seznámili díky hře „krokodýlí řeka“, během níž si vyzkoušeli jak pomocí argumentů přesvědčit kolegy o správnosti svého názoru. Nakonec převládla shoda, že nejmorálnější postavou v herním příběhu je matka Abigail, nejvíce zavrženíhodnou postava Sluga. Zastoupení velvyslanci zjistili, co dělá dobrého a úspěšného delegáta, a i došlo na první seznámení s Jednacím rádem, jehož znalost je velmi důležitá pro snadné a úspěšné jednání. Na závěr nabitého programu byli

delegáti uvedeni do problematiky prvního bodu agendy – nezaměstnanosti mladých. V následné diskuzi k této otázce mohli vyjádřit své názory. Této příležitosti se chopili opravdu s vervou. Bylo milým překvapením, kolik rozličných názorů na věc zaznělo. S nejkonstruktivnějšími příspěvky přišla delegátka Francie.

REPREZENTUJEME CELÝ STÁT

A jaký program si na delegáty připravilo předsednictvo pro dnešek? Nejprve se v ekonomickém okénku seznámí s pojmy vybraného novinového článku, tentokrát s HDP a hospodářským cyklem. Následně si

procvičí své rétorické a improvizáční schopnosti při tzv. minutovém valčíku. V regionálních komisích předjednájí své pozice pro následující jednání. Jeho tématem bude palčivá otázka nezaměstnanosti mladých, která všechny zúčastněné státy trápí, a je v jejich zájmu najít na tuto problematiku společné řešení. Při této příležitosti si také delegáti poprvé vyzkouší, jaké to je, reprezentovat celý stát, nikoliv pouze svůj vlastní názor. Na závěr dnešního dne se můžete těšit na diskuzi k druhému bodu agendy, jímž je populační politika a její nástrahy.

JAN PIVODA



Rada pro lidská práva – HRC

První listopadové setkání se neslo ve znamení seznamování. Delegáti Rady pro lidská práva se poprvé společně sešli na půdě Vysoké školy ekonomické, aby se vzájemně poznali a zjistili, jak vypadá prostředí lidských práv a diplomacie. Připomeňme si krátce toto první setkání.

JAK TO PROBÍHALO

Hlavní roli hrály spontánní projevy, představení a debaťní hra na osobnosti, při které se vyznamenal zejména delegát Botswany. Za zmínku stojí také výtečná práce delegátů

Somálska, Pákistánu, Filipín, či delegátek Kuvajtu a Nigérie. Avšak je nutno podotknout, že do aktivit se zapojili všichni delegáti svými názory, poznatky, zkušenostmi i dotazy. Přínosná byla i přednáška hostů z Amnesty International, kteří interaktivní formou uvedli delegáty do problematiky lidských práv, především jejich porušování. Představili také organizace, které se zabývají jejich ochranou.

CO NÁS ČEKÁ DÁL

Již dnes se otevírají brány druhého příprav-

PROGRAM II. WORKSHOPU

- První bod agendy
- Debaťní hra
- Jak být správným delegátem
- Jednání

ného setkání. Delegáti se poprvé naplno ponoří do prvního bodu agendy, který nebude zrovna snadný. Jako odraťování po této náročné aktivitě čeká na delegáty debaťní hra, jejíž podrobnosti zatím ovšem neprozradíme. Jediné, co snad můžeme v tuto chvíli delegátům naznačit, je, že tato hra patří každoročně k nejvíce obávaným. Věřte však, že strach je zcela zbytečný.

Jak být správným delegátem? I tato problematika se bude probírat na půdě Rady pro lidská práva. Delegátům budou představeny základní poznatky o tom, jak správně vystupovat či jaké oblečení si připravit na konferenci.

Samý závěr setkání bude patřit prvnímu cvičnému jednání na představený bod agendy. Delegáti si poprvé vyzkoušejí, jaké to je vystupovat jménem svého státu.

IVETA ZETOCHOVÁ



archiv

Organizace OSN pro výchovu, vědu a kulturu – UNESCO

PROGRAM II. WORKSHOPU

- Není argument jako argument
- Regiony – kdo s koho?
- Úvod do Jednacího řádu
- Jednání: Rovný přístup ke vzdělání
- Trailer na druhý bod agendy

Ať už se na dnešní předvánoční workshop museli delegáti brodit sněhem či blátem, můžou si být už teď jistí, že to stálo za to. Než však bude prozrazeno, co se na dnešní odpolední program chystá, pár řádek si zaslouží i rekapitulace prvního přípravného setkání. To přímo přetévalo informacemi nezbytnými pro každého úspěšného delegáta včetně úvodů do problematiky mezinárodních vztahů a rovného přístupu ke vzdělání – prvního z bodů letošní agendy UNESCO.

ZASLOUŽENÝ POTLESK

Vedle informační smrště minulý workshop nabídl i řadu aktivit, se kterými se delegáti poprali nad očekávání úspěšně. Ať to byla moderní variace na klasickou vyjednávací hru Abigail nebo činnosti v jednotlivých regionech, delegáti se do všeho zapojili s nadšením podloženým solidními rétorickými základy. Předsednictvo tak jen neo-



archiv

chtěně přerušovalo promyšlené proslovy delegáta Papuy Nové Guinei i dalších v argumentační bitvě Tolkienovských rozměrů. V prostorových možnostech tohoto článku bohužel není vyjmenovat všechny, kteří se zlatě zapsali do atmosféry prvního workshopu, zvláštní zmínku si však i tak zaslouží práce delegátů Rumunska, Číny, Etiopie či Venezuely.

KONEC TEORIE A PRVNÍ PRAXE

Dnes na delegáty čeká setkání s Jednacíím řádem, zhodnocení jejich stanovisek i úvod do problematiky správné argumentace a způsobů diplomatického vyjednávání. Všechny

tyto dovednosti jistě ocení, protože na pořadu dne je i první jednání týkající se minule probírané problematiky rovného přístupu ke vzdělání, kde se delegáti vybavení svými stanovisky budou moci opět poprat o uznání svých kolegů. Po svém minulém úspěchu nebudou chybět ani regiony, které tentokrát nabídnou ještě více prostoru pro aktivní zapojení delegátů i kontroverze skryté v banálních otázkách i komplexních problémech. Na závěr nebude chybět ani trailer na druhý bod agendy, který se týká často diskutovaných etických kodexů novinářů.

BÁRA BEČVÁŘOVÁ

Program OSN pro životní prostředí – UNEP



PROGRAM II. WORKSHOPU

- Seznamovací hra
- Jednací řád
- Jednání: Udržitelná pozemní doprava
- Prezentace: Deforestace

s prvním bodem agendy. Po celou dobu byli účastníci úžasně aktivní a zvládli náročnou informační masáž na jedničku s hvězdičkou.

POZOR, AKCE!

Naše druhé setkání bude trochu uvolněnější. Čeká nás několik různých aktivit v jednotlivých regionech, kde si také delegáti společně s jednotlivými členy předsednictva projdou stanoviska a zrekapitulují, na které záludnosti si při psaní dávají největší pozor. Tato část workshopu, společně s úvodem do Jednacího řádu, připraví delegáty na jejich první jednání Řídící rady UNEP, které bude na téma udržitelná pozemní doprava.

Před tím vším ale ještě čeká delegáty seznámení s druhým bodem agendy, kterým je deforestace, a úplně nakonec workshopu i malé překvapení. Doporučujeme udělat si po odpoledním programu alespoň chvilku času!

TOMÁŠ KONEČNÝ

První odpolední program na půdě UNEP byl opravdu nabitý informacemi. Odstartoval úvodním slovem předsedy Tomáše Konečného, který přivítal delegáty v orgánu. Hned poté proběhlo krátké představení předsednictva, jednotlivých delegátů a orgánu jako takového. Delegáti se dozvěděli, jak UNEP formálně funguje, za jakým účelem vznikl a jakými hlavními problémy se zabývá.

HLAVNĚ VĚDĚT, OČ JDE

Na tento blok plynule navázala prezentace o mezinárodní politice životního prostředí. Jejím hlavním účelem bylo obeznámit delegáty UNEP s vymezením a vývojem mezi-

národního pohledu na politické řešení otázek životního prostředí a s tím, jakou úlohu v něm hraje Organizace spojených národů jako instituce.

O určité interaktivní oživení a prolomení prvotních ledů se postarala beseda na téma trvale udržitelný rozvoj, kdy měli delegáti za úkol společným úsilím dojít k obecné definici trvale udržitelného rozvoje. Původně nejisté tváře za hlasovacími štítky vystřídaly zapálené výrazy živě diskutujících delegátů, kteří bombardovali předsednictvo trefnými postřehy a zajímavými nápady.

Po přestávce se delegáti dozvěděli, jak napsat skvělé stanovisko a byli také seznámeni

Světová obchodní organizace – WTO



PROGRAM II. WORKSHOPU

- Jednání: Domácí a exportní podpory v zemědělství
- Kuloární jednání
- Vánoční recepce
- Prezentace: Druhý bod agendy

ními svátky. Směs práce i zábavy by nám měla přinést jak cenné informace směřující k uchopení prvního bodu agendy (Domácí a exportní podpory v zemědělství) a první zkušenosti s reálným jednáním podle zpracovaného Jednacího řádu, tak i neformální prostředí.

Vánoční recepce, která se za několik let stala již tradicí, totiž symbolizuje nejen svátky míru samotné, ale i způsob, jakým spolu ministři reálné Světové obchodní organizace komunikují nejvíce: neformálně, mimo sály ministerské konference. Věřme tedy, že tato příležitost povede nejen k hlubšímu seznámení všech zúčastněných, ale i k posunům v jednání o prvním bodu agendy. Těšme se jak na stanoviska jednotlivých ministrů, tak na vývoj, který můžeme v tak exponovaném tématu agendy očekávat.

MATUŠ ŠKORÍK

Simulace Světové obchodní organizace úspěšně překonala pověstný nejsložitější bod naší společné letošní cesty, a to tím nejlepším možným způsobem. „Lavina“ úvodních informací, kterou museli ministři WTO v průběhu prvního přípravného setkání zpracovat, byla hravě překonána vytrvalým soustředěním a zájmem trvajícím až do lehounce zpožděného konce našeho společného programu po páté hodině odpolední.

NEJVÁŽENĚJŠÍ HOST

„Hravě“ jsme totiž začali adaptací slavné hry Activity, která velmi dobře posloužila mimickému, výtvarnému i slovnímu pojetí

složitých ekonomických pojmů. Čestný host, Jan Walter, nás uvedl do reality WTO, probrali jsme teorii mezinárodního obchodu a několika trailery vykročili k pochopení Jednacího řádu, prvního bodu agendy i rozmanitých informačních zdrojů – to není ani jednoduché ani samozřejmé. Jménem celého sekretariátu nás všechny mohu s radostí vyzvat ke společnému potlesku: nic lepšího jsme si totiž nemohli přát. Naše putování má však před sebou ještě mnohem více, leckdy i mnohem zajímavějších krůčků.

TRADIČNÍ VÁNOČNÍ RECEPCE

Druhé jednání WTO na půdě Summitu bylo vyhlášeno na dobu těsně před vánoč-

Model NATO

II. WORKSHOP - PROGRAMME

- Working groups
- Guest: Assem Atassi
- English for diplomats
- Rhetoric game

As the first workshop took place at the University of Economics, Model simulating world well-known North Atlantic Treaty Organization went through its initial negotiations. The main goal was to perform several ice-breaking activities in order to establish comfortable environment for our further sessions. Equally important part was about brief introduction to NATO itself and detailed explanation of rhetoric, along with practical demonstration and following activity during which all the delegates actively and enthusiastically participated and tried to use some of the newly gained skills in practice.

RULE YOUR ISLAND

The first negotiation was to create a unique social system in a group of people with specified own rules and laws. Each group came up with its own establishment and all the presented ideas differed a lot – from autocratic dictatorship to ultimate demo-



archiv

cracy. As the talk went onwards, the opinion differentiation kept getting smaller and smaller and the common solution has got closer with every moment. The interest in such topic was excessive and the results were impressive.

ANOTHER GREAT EXPERIENCE

The honorable ambassadors may look forward to today's workshop with the main topic of current Syrian issues. We are glad to welcome a distinguished guest Assem Atassi who was not only born in Syria but nowadays is in close cooperation with the

Initiative for Free Syria supporting Syrian revolution. He was also by the establishment of the syrskarevoluce.cz initiative determined to inform Czech public about current news from the area. As we are only at the beginning of this year, the fun is not over yet. The upcoming negotiations are going to support the ambassadors communicative and rhetoric skills along with developing knowledge and education and the participants are surely going to enjoy this year of Model NATO.

JIŘÍ HAVLÍČEK

Model EU

Odpolední část prvního přípravného setkání Modelu EU zahájilo představení jednotlivých účastníků. Tentokrát však, zcela netradičně, spočívalo v přednesení a objasnění svých osobních mott. Po tomto seznamovacím bloku následoval již program značně obtížnější, při němž si delegáti poprvé naplno vyzkoušeli, jaké to je, předstoupit před náročné publikum.

Čekala na ně totiž úvodní rétorická hra, spočívající v minutové improvizaci na zadané slovo. A aby to snad jednotliví řečníci neměli příliš snadné, bylo jejich zadání okouřeno ještě slovem druhým, které do svého monologu museli zakomponovat. Vytvořit během několika vteřin smysluplný projev o mýdlu či zebře a zapojit do něj slova typu muchomůrka či zdravotnictví se zdálo být téměř nespílnitelné, delegáti se však s tímto úkolem vypořádali více než dobře. Naskytly se i některé vtipné momenty, když došlo na německou chvilku poezie či „interpelaci babičky“ (ať už to znamená cokoli).

A VÍTĚZEM SE STÁVÁ...

Hodnocení a cennou zpětnou vazbu na všechna rétorická vystoupení poskytla Jana Hlaváčová. Po nelítostném vyřazovacím boji, kdy o postupivších rozhodovali hla-



archiv

sováním samotní delegáti, na samotný vrchol pyramidy vystoupali paní ministryně z Lucemburska a páni ministři ze Španělska a Velké Británie, kteří byli vedle nehynoucí slávy odměněni i věcnými cenami.

Na závěr prvního workshopu přednášela analytička Výzkumného centra AMO Viera Knutelská o struktuře a fungování Rady EU. Nikoho z přítomných tak již nyní nemohou zaskočit body A a B či rozdíly mezi nařízením a směrnici.

RÉTORICKÝ FESTIVAL

Předvánoční přípravné setkání nebude zasvěceno koledám, nýbrž rétorice. Všichni ministři se postaví za pomyslný řečnický pultík a přednesou své projevy na téma

PROGRAM II. WORKSHOPU

- Evropské okénko
- Projevy
- Host: Zdena Sajfertová
- Festival projektů

nezaměstnanost. Jejich výkony bude bedlivým okem sledovat odbornice na rétoriku Zdena Sajfertová, která poté s delegáty pracuje na odstranění největších chyb. Celý workshop ukončí tzv. festival projektů, v jehož rámci budou mít účastníci příležitost diskutovat s několika mladými lidmi podílejícími se na zajímavém projektu se společenským přesahem.

JIŘÍ BRADA

KOMENTÁŘ

Volila by Asie Obamu nebo Romneyho?



Mitt Romney a Barack Obama

commons.wikimedia.org

Americké prezidentské volby jsou za námi a Barack Obama usedl na další čtyři roky v Oválné pracovně. Co ho čeká? Jak na jeho zvolení nahlíží významní světoví hráči? Co to znamená pro americkou zahraniční politiku?

Zatímco polovina Spojených států oslavuje a druhá se obává příchodu socialismu, musí se staronový prezident připravit na jeden z nejobtížnějších úkolů svého úřadu – vedení americké zahraniční politiky. A nemá toho před sebou málo. Arabské jaro se pomalu mění v „tuhý podzim“, jak se postupně v jedné arabské zemi za druhou etablojí islamistické (byť ne vždy radikální) režimy. Občanská válka v Sýrii dosáhla takových rozměrů, že se celá země začíná podobat spíše rozpadlému státu. Vztahy mezi Izraelem a Palestinou pak v minulých týdnech eskalovaly natolik, že se hovořilo dokonce o pozemní invazi.

Ovšem stejně pozorně jako na Blízký východ se musí prezident Obama dívat i na asijské břehy. Zejména jej musí zajímat Čína a Indie. Jak se tyto země staví k americkým

volbám. Těší jejich vůdce fakt, že Obama zvítězil?

ČÍNA TOUŽÍ PO KLIDU

Shen Dingli z čínské Fudan University se domnívá, že pro čínský lid by bylo lépe, kdyby zvítězil Mitt Romney. Jeho názory jsou totiž více v souladu se zájmy Číny. Romney se zasazuje o volný obchod, omezení regulace a větší mobilitu pro nadnárodní korporace. To jsou otázky, které jsou pro Čínu ekonomicky klíčové.

Čím to, že Dingliho neznepokojil Romneyho tvrdý postoj k Číně coby k „peněžnímu manipulátorovi“ světové ekonomiky? Odpověď je až smutně pragmatická. Čínští představitelé si dobře pamatují, že podobnými slovy hovořil v roce 2008 i Barack Obama, který ale později pochopil, že

není možné zaměňovat ideje a tvrdou realitu denní politické praxe.

Zatímco v politické rétorice týkající se deregulace mezinárodního obchodu se Čína zřejmě shodne více s Romneym než s Obamou, existuje ještě jeden faktor, který pro Čínu znamená víc než tato úvaha. Prezidenta Obamu už zkrátka Číňané znají a vědí, co od něj očekávat. Nejhorší by pro americko-čínské vztahy byla nejistota a ochlazení vzájemné spolupráce.

SPOJENCI A PARTNEŘI

Časopis The Economist popsal zajímavý zážitek ze zářijového Singapurského Summitu. Jeden z řečníků se tehdy zeptal, kdo se domnívá, že by v prezidentských volbách mohl zvítězit právě Mitt Romney. Ruku tehdy nezvedl téměř nikdo a stejně jako zafungoval dobrý odhad přítomných účastníků, tak pravděpodobně mlčení odráželo fakt, že pro zbytek Asie je Barack Obama mnohem přijatelnějším kandidátem než Romney.

V Indii se vnímání Baracka Obamy za dobu jeho vlády výrazně změnilo k lepšímu. Jeho počáteční zájem o navazování bližších vztahů s Čínou nejprve odsunul Indii na vedlejší kolej. Později však Obama obnovil svou reputaci na subkontinentu svým vytrvalým zájmem o vztahy mezi Indií a Pákistánem. Jenže zrovna v Pákistánu je Obama stále velmi nepopulární, ať už kvůli užívání bezpilotních letounů americké armády nad pákistánským územím nebo eliminaci Usámy bin Ládina, kterou Pákistán chápe jako významný zásah do své státní suverenity.

MATOUŠ HRUŠKA

ZAOSTRĚNO NA

Zoufalství jižní Evropy a jeho příčiny

Jihoevropské státy – ať už je to Portugalsko, Španělsko, Itálie či Řecko – se v posledních letech potýkají se závažnými ekonomickými problémy. Je to s podivem, jelikož všechny měly velmi slavnou a bohatou minulost. Kam se ztratila?

Říká se, že evropská civilizace stojí na třech pilířích – judaismu a křesťanství, římském právu a řecké demokracii. Helénistické Řecko a později starověký Řím byly ve své době hegemony evropského kontinentu s přesahy jak do Asie, tak do severní Afriky. Raný novověk pak zase patřil Španělům a Portugalcům, jejichž koloniální panství zahrnovalo téměř celou Střední a Jižní Ameriku. Země z Pyrenejského poloostrova si mezi sebe dokonce formálně rozdělily celý svět. Šlo o smlouvu z Tordesillas, jež byla podepsána roku 1494. Jenže všichni – dnešní Itálie, Řecko, Španělsko a Portugalsko – v současnosti žadoní

po penězích od bohatších evropských států, aby jejich ekonomiky nezkrachovaly a jsou (spolu s Irskem) „sjednoceny“ pod nelichotivou zkratkou PIIGS.

PYRENEJSKÉ NEŠTĚSTÍ

Úpadek Španělska a Portugalska nebyl nelogický. Ani jedna ze zemí nedisponuje větším nerostným bohatstvím. Portugalsko nemělo mít šanci mít velké impérium, jelikož jde o malou zemi na samém okraji Evropy. Španělé zvládli udržet své americké kolonie jen do doby, dokud byli schopní udržovat nad tamějšími národy technologický náskok. Důvodů úpadku je ale více. Počátkem 20.

století prošly oba státy přerodem z monarchie na autoritářský režim. Ač měla Francova a Salazarova vláda zprvu kladný dopad na hospodářství, jejich důsledkem byla stagnace a mezinárodní izolace. Ač jsou země již od 70. let členy Evropské unie, stále se potýkají s nízkou produktivitou zemědělství i průmyslu. Země sužuje stabilně vysoká nezaměstnanost, jež v posledních letech postihla především mladou generaci. Ve Španělsku je bez práce každý druhý mladý člověk!

JAKO ITAL V ŽITĚ

Ač je Itálie řazena do kategorie „nenasytných“ zemí žádajících o finanční podporu, jde o úplně jiný příběh než u ostatních států. Po druhé světové válce zažívala konstantní ekonomický vzestup a zařadila se mezi nejvyspělejší země světa a je členem skupiny G8. Tahounem země je především bohatý » pokračování na str. 13



» pokračování ze str. 12

a průmyslový sever, zatímco zemědělský a zaostalý jih způsobuje Itálii řadu potíží. Itálie jako celek rozhodně není chudá – má silný strojírenský, chemický či potravinářský průmysl, hojně exportuje a řada italských firem má celosvětový význam. Někteří ekonomové jsou toho názoru, že kdyby se měla

Itálie vypořádat se svými dluhy sama – bez pomoci evropského mechanismu – bez potíží to zvládne. Ale pokud ví, že za ní zaplatí dluhy jiní, proč by se snažila, že ano?

ČERNÁ DÍRA

Řecko je zemí chudou na nerostné suroviny, navíc s nepříliš úrodnou půdou. Někdy

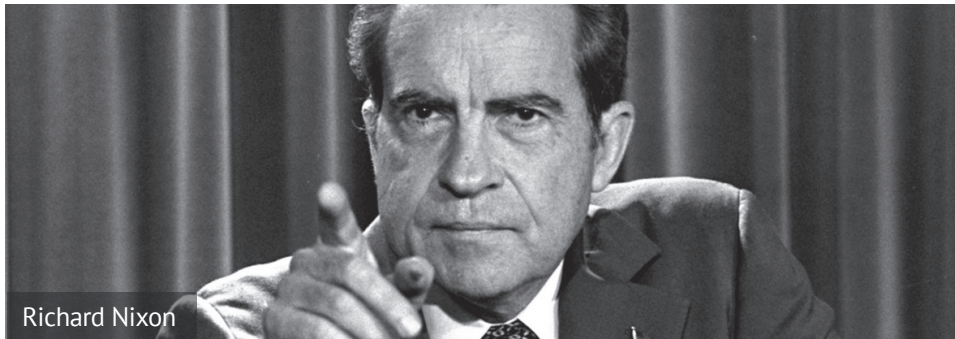
bývá nelichotivě označováno za „černou díru“ – za čtyřicet let členství v EU byly do země „nality“ gigantické sumy peněz skrze strukturální fondy s malým hmatatelným výsledkem. Řecko je – kuriózně pro dnešní globalizovaný svět – podivně soběstačné. Jinými slovy, mnoho toho neimportuje, ale ani neexportuje. Největším zaměstnavatelem je státní sektor s královsky placenými byrokraty. Země roku 2001 vstoupila do eurozóny, jenže později se ukázalo, že se tak stalo jen díky masivnímu falšování hospodářských výsledků, aby byla naplněna Maastrichtská kritéria. Dnes je Řecko na pokraji ekonomického kolapsu, je stíháno vskutku hrůznými deficity veřejných financí. Silné odbory do toho svolávají demonstrace a stávky, protože se nikdo svých dřívě získaných výhod neohodlá vzdát. Nelze říci, že by Řecko mělo nadějně vyhlídky.

Budoucnost Evropy je kvůli jejímu „chudému jihu“ velmi nejistá. Netřeba připomínat, že i americká občanská válka začala kvůli hospodářským sporům mezi Severem a Jihem. Politici se sice snaží potíže zažehnat, na skutečně dobrý plán ovšem zadlužená jižní Evropa stále čeká.

KRISTIÁN LÉKO

VELKÉ KAUY ŽURNALISTIKY

Co dostalo do kolen prezidenta Nixona



Richard Nixon

boston.com

Po Pentagonských dokumentech ještě zůstanme ve Spojených státech a sedmdesátých letech. Opět se objevuje postava Richarda Nixona, tentokrát dokonce v hlavní roli. Moudří už možná správně tuší, že se podíváme na zoubek legendární kauze Watergate.

Noc na 17. června roku 1972. V komplexu Watergate ve Washingtonu je zadrženo pět mužů, kteří tu opravovali odposlouchávací zařízení a fotografovali dokumenty v kancelářích Demokratické strany. Zanedlouho vyšlo najevo, že lupiči jsou přímo spojeni s Bílým domem, ba co více, se štábem za znovuzvolení prezidenta Nixona. Jen pár měsíců před prezidentskými volbami tak začal doposud největší politický skandál v amerických dějinách.

MLADÍ, ALE DŮLEŽITÍ

Na vloupání by se možná zapomělo, kdyby se případu neujali dva mladí novi-

náři listu The Washington Post, Carl Bernstein a Bob Woodward. Hlavním zdrojem jejich informací byl anonymní zdroj s přezdívkou Deep Throat, tedy Hluboké hrdlo. Až v roce 2005 vyšlo najevo, že se pod pseudonymem skrýval tehdejší náměstek ředitele FBI Mark Felt. Bernstein a Woodward napsali o kauze během dvou let více než 300 článků a za svou práci získali Pulitzerovu cenu. Co se v průběhu aféry dělo?

OD ZAČÁTKU DO KONCE

Prezident Nixon, který na podzim 1972 obhájil prezidentský mandát, jakoukoliv spojitost svého štábu s vloupáním do Watergate popíral, dokud to okolnosti do-

volovaly. Avšak během veřejných slyšení roku 1973 byla odhalena řada nezákonných činností. Za vlády Richarda Nixona byla opozice odposlouchávána a sledována, protivníci záměrně diskreditováni, prezident dokonce nechal v Bílém domě nainstalovat nahrávací zařízení. Vše bylo navíc částečně hrazeno z ilegálních fondů! Ze záznamů odposlouchávacích zařízení se zjistilo, že Nixon o všem věděl, dokonce se nelegální aktivity snažil krýt. Během dvou let bylo odsouzeno několik desítek osob včetně lidí z Nixonovy administrativy. Sám Nixon, jako do té doby jediný americký prezident, 8. srpna 1974 abdikoval. Souzen však nebyl, neboť od svého nástupce Geralda Forda získal plnou imunitu.

ODKAZY KAUY WATERGATE

Watergate byla důležitá nejen jako politický skandál. V USA vedla Kongres k omezení pravomocí hlavy státu, ve světě se koncovka -gate začala používat i pro další aféry (například Camillagate v 90. letech pro telefonní hovory prince Charlese s jeho tehdejší milenkou a současnou chotí Camillou). Také přispěla k rozvoji investigativní žurnalistiky, posílila roli médií jakožto „hlídacího psa demokracie“ a přiměla obyčejné lidi ke kritickému pohledu na politiku. Že by nakonec bylo všechno zlé opravdu k něčemu dobré?

LAURA HAVLOVÁ

LETEM SVĚTEM

Rok v Michiganu – USA nejsou jen NYC a DC



Byla to úžasná zkušenost, vzpomíná Libor (vlevo).

archiv L. J.

Tato rubrika má za úkol přiblížit středoškolákům, jakými různými způsoby lze vycestovat do zahraničí, poznat nové země a získat cenné zkušenosti. Koordinátor pro vnější vztahy strávil rok v americkém Michiganu. Co mu přinesl?

Když mě ve třinácti táta vzal na mezinárodní konferenci do Austrálie, tak jsem si uvědomil, jak je důležité umět cizí jazyky a poznávat různé kultury. Proto jsem začal pilněji studovat jazyky. Po mnoha mimoškolních kurzech, ať už doma či v cizině, vše vyvrcholilo rokem na střední škole ve Spojených státech.

MNOHO ZPŮSOBŮ

Studovat v cizině jsem vždy sám chtěl a když přišel ideální čas – třetí ročník na střední škole – vše jsem si zařídil a jel jsem. Existuje mnoho způsobů, jak takto vyjet – stipendia, výměnné pobyty nebo dohody

mezi školami. Já jsem využil služeb agentury, která za provizi vše zprostředkuje a vy pouze dohlédnete, zda je vše v pořádku. Agentura mi vždy vyšla vstříc. Není to zrovna dobrodružný způsob, ale je to sázka na jistotu.

BURZA DĚTÍ

Když už bylo vše připravené, schválené a zaplacené, byl jsem na seznamu zájemců o hostitelskou rodinu. Pro představu – americké rodiny si své „nové děti“ vybírají jako na e-shopu. Každý student je určitou položkou s fotografií a základními informacemi. Já se na fotce musel snad i usmívat (což

je doporučeno pro rychlejší výběr rodiny, podobně jako zaškrtnutí možnosti, že vám nebude vadit chození do kostela), protože si mě rodina vybrala již tři měsíce před odletem. Díky tomu jsem si s nimi vyměnil plno e-mailů, fotek a informací, takže jsem pak nejel do naprostého neznáma. Znáám ale i lidi, kteří ještě den před odletem netušili, kde skončí.

HLAVNĚ BÝT AKTIVNÍ

Moje letadlo mělo směr centrální Michigan, což je severský stát, známý hlavně kvůli automobilovému a strojírenskému průmyslu (v Detroitu sídlí GM, Ford a Chrysler). Zakotvil jsem ve vesničce o 700 obyvatelích asi 25 mil od hlavního města Lansingu. Místní střední škola byla jedna z těch menších, ale odehrávaly se zde všechny činnosti, které známe z televize a filmů. Páteční večery s americkým fotbalem nebo basketballem, roztleskávačky, různé komunitní akce a mnoho dalšího.

Výuka nebyla sama o sobě složitá, větší výzvou byl jazyk. I ten ale přestal být po pár týdnech problémem. Důležitější než školní úkoly však bylo zůstat aktivní. Začít hrát nějaký sport, přidat se do spolku či kapely, najít si americké kamarády a žít naplno. Byla to bezesporu skvělá zkušenost, na kterou často a rád vzpomínám.

LIBOR JORDÁN

NA OKRAJI SVĚTA

Pitcairn: domov vzbouřenců z lodi Bounty

Je stranou obchodních cest, nejbližší pevnina je stovky kilometrů vzdálená. Dokážete si představit lepší úkryt než tropický ostrůvek v Tichém oceánu? Právě zde, na čtyřech a půl čtverečních kilometrech, již přes dvě stě let přežívají vzbouřenci z lodi Bounty.

Na sklonku osmnáctého století došlo na vlnách Pacifiku k legendární vzpouře na britské ozbrojené lodi Bounty. Loď vyjela z Anglie roku 1787, aby z Tahiti dovezla na Jamajku náklad chlebovníků. Námořníci, frustrovaní tvrdým životem na lodi, strávili na Tahiti několik měsíců. Okusili tam idylického až rajskeho života a na další cestě část z nich podnikla úspěšnou vzpouru.

řady knih, románů i filmových zpracování (v nichž si zahráli mj. Marlon Brando, Mel Gibson či Anthony Hopkins), život na Pitcairnu je úplně jiný – tvrdý a někdy hodně zvláštní.

TĚŽKÝ ŽIVOT

Ostrov je extrémně odlehlý – jak od Tahiti, tak od Velikonočního ostrova jej dělí přes

dva tisíce kilometrů. Zároveň je velmi malý a tropické klima z něj sice činí rajskeho ostrov Robinsonův, reálně ovšem nemůže příliš lidí uživit. Když ve třicátých letech na Pitcairnu žilo přes 230 lidí, vedlo to k emigrační vlně a populace se zmenšila na současných padesát osob. Zpravidla nesou příjmení Christian, Warren, Young či Brown.

Před několika lety bylo celkem šest mužů, včetně tehdejšího starosty, odsouzeno za sexuální delikty znásilnění a zneužívání dětí. Inu, ne vše odpovídá na „rajském ostrově“ konvencím západního světa.

KRISTIÁN LÉKO

ROMÁNY A VELKOFILMY

Vzbouřená loď se vrátila na Tahiti, odkud spolu s domorodými ženami odplula na ostrov Pitcairn, o němž se námořníci domnívali, že je na britských mapách špatně zakreslen. Vskutku – Britové vzbouřence na Pitcairnu nikdy nenašli. Jejich potomci, které zplodili s tahitskými ženami, obývají tento tropický ostrůvek dodnes.

Zatímco vzpoura se stala jednou z nejslavnějších v dějinách mořeplavby a je námětem



Hlavní město Adamstown

visitpitcairn.pn

Top partneři

Generální partner
Modelu OSN



Hlavní partner
Modelu OSN



Hlavní partner Modelu NATO



Ministerstvo zahraničních věcí
České republiky

Model NATO is co-sponsored by
the North Atlantic Treaty Organization



Hlavní partner Modelu EU



Partner konference



Univerzitní
partner



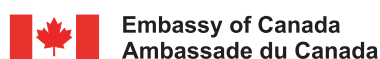
Partner zahájení



Partner jednání



Partneři Modelů



Mediální partneři

Hlavní mediální partner



Hlavní mediální partner



Partner Chronicle



Za podpory





**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs